

Raadsvoorstel

Datum gemeenteraad: 25 september 2018 Portefeuillehouder: A. D. Zandvliet	Datum voorstel: 28 augustus 2018 Auteur: <i>Ben Kraal</i> Samenlevingsagenda: ja
--	--

Onderwerp:

Zienswijze begrotingswijziging SO sep 2018

Voorstel:

1. Kennis te nemen van de Eerste Burap van de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ en het AB-Besluit van 5 juli 2018 met een voornemen tot een begrotingswijziging 2018 van € 4,7 mln;
2. De opgestelde zienswijze op de voorgenomen begrotingswijziging vast te stellen en door middel van bijgevoegde conceptbrief in te dienen bij het DB van de Dienst Gezondheid en Jeugd voor 15 oktober 2018;

Inleiding

Twee keer per jaar wordt het Algemeen Bestuur van de Dienst Gezondheid en Jeugd (GD&J) geïnformeerd over de uitvoering van de begroting door middel van een bestuursrapportage. De eerste burap 2018 van de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) is op 5 juli jl. voorlopig vastgesteld in afwachting van de resultaten van de zienswijzeprocedure. In de eerste bestuursrapportage worden de kostenontwikkeling, de bedrijfsvoering, de transformatie en de uitwerking van het meerjarenperspectief toegelicht.

Beoogd resultaat

Een effectieve en kosten efficiënte jeugdhulp.

Argumenten

1.1 Het voorstel past in het ingezet beleid

In de gemeenteraadsvergadering van 10 juli 2018 is door wethouder Zandvliet aangegeven dat dit verzoek om een zienswijze er aan zat te komen.

De daadwerkelijke financiële problematiek van de jeugdhulp wordt veroorzaakt door de landelijke bezuinigingen op het macrobudget met 15%, terwijl in de laatste drie jaar het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van jeugdhulp met gemiddeld 25% is gestegen. In bijlage 4 ziet u een schematisch overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen door de jaren heen.

Doordat het rijksbudget kleiner wordt en de vraag naar zorg stijgt is dit jaar al €5,4 mln extra beschikbaar gesteld voor de jeugdhulpkosten in 2018. Dit blijkt echter niet toereikend te zijn. Hiervoor zijn verschillende redenen aan te wijzen:

1. Er is nog geen afname zichtbaar van de regionale zorgmarkt en het aantal cliënten. De verwachting dat het meerjarenperspectief na zes maanden al voldoende resultaat zou geven is te ambitieus gebleken;
2. Aanbieders hebben in 2017 overproductie gedraaid; er is zorg geboden die niet door gemeenten is gecontracteerd en gefinancierd, voor 2018 vragen aanbieders dit wel;
3. De kosten van jeugdbescherming en jeugdreclassering (JB/JR) stijgen verder;
4. Door een strengere toegang naar de Wet langdurige zorg (Wlz) vallen meer kinderen met zwaardere problematieken onder de Jeugdwet.

Op basis van de kostenontwikkeling en de meicirculaire Gemeentefonds 2018 heeft het AB van de DG&J het voornemen om opnieuw een extra bijdrage voor 2018 te vragen via een begrotingswijziging van €4,7 mln. Voorafgaand aan het nemen van een definitief besluit door het AB worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze op dit voornemen te geven.

Kostenontwikkeling Jeugdhulp

2015-2017

De kosten voor de regionale zorgmarkt in de periode 2015 tot en met 2017 bleven nagenoeg gelijk, genormaliseerd voor prijsindexatie en de overheveling van taken. De kosten voor de Jeugdteams en het Landelijk Transitie Arrangement (LTA) zijn in die periode wel gestegen. Een bedrag van € 2,3 mln. is overgeheveld naar gemeenten voor uitvoering van de Lokale Impuls. Dit alles heeft, samen met de kortingen op de rijksbijdragen, geleid tot een extra bijdrage van gemeenten van € 5,4 mln. De totale macrokorting van het Rijk bedroeg over de periode 2015 t/m 2017 ruim € 15 mln. (15% van het oorspronkelijke budget).

2018

Voor 2018 wordt, naast de al eerdere bijdrage van € 5,4 mln., nu een overschrijding ten opzichte van de begroting verwacht van € 4,7 mln. (exclusief prijsindexatie meicirculaire). De kosten vallen hoger uit dan begroot. Dit vanwege het feit dat de geplande reductie van instroom van jeugdigen in de regionale zorgmarkt zich vooralsnog niet zo ontwikkelt als gepland. Dit betekent een nadeel van € 1,4 mln. voor een heel jaar bij het verder uitblijven van een reductie van de instroom. Deze reductie van € 1,4 mln. was nodig om de verlaging van de rijksbijdrage (€ 0,9 mln.) en de extra middelen voor de voorkant/jeugdteams (€ 0,5 mln.) op te vangen. Daarnaast bleek de rijksbijdrage met betrekking tot de Kindertelefoon c.a. 0,3 mln. te hoog geraamd

<i>Taakstelling reductie clientaantallen:</i>	
Lagere rijksbijdrage	0,9
Meer middelen naar de voorkant	<u>0,5</u>
<i>Totaal</i>	<i>1,4</i>

In 2017 is sprake van een grote post aan niet vergoede overproductie (€ 3,0 mln.). Zorgaanbieders zijn hier in 2018 scherper op gaan sturen, stellen eerder een cliëntenstop in en doen sneller een beroep op de 'Nee-tenzij regeling'. Zoals eerder genoemd stijgen de kosten van jeugdbescherming en jeugdreclassering (JB/JR) verder en wordt er strenger gekeurd op de toegang tot de Wet langdurige

zorg (Wlz), waardoor meer kinderen een beroep doen op de Jeugdwet. De financiële impact hiervan wordt ingeschat op € 3,0 mln.

Niet reduceren taakstelling clientaantallen MJP	1,4
Lagere rijksbijdrage (Kindertelefoon)	0,3
Minder niet vergoede overproductie, JB/JR en Wlz	3,0
<i>Totaal</i>	<i>4,7</i>

Transformatie en uitwerking programma's meerjarenperspectief. Het gaat goed in Alblasserdam.

In 2017 heeft uw raad het meerjarenperspectief (MJP) 2018 -2022 vastgesteld¹. Hierin is een doorkijk geschetst voor de komende jaren, zowel ten aanzien van de financiële ontwikkelingen als de benodigde transformatie van de jeugdhulp.

De belangrijkste doelstelling van het meerjarenperspectief is dat de jeugdhulp in de regio transformeert en in een aantal jaren binnen de financiële kaders van de Rijksbijdrage komt. Om dit te realiseren moeten op drie niveaus interventies worden gepleegd: het (preventieve) voorveld, de toegang en toeleiding, en de regionale zorgmarkt. De speerpunten voor het (preventieve) voorveld daarbij zijn: het voorkomen van instroom, het mogelijk maken van de uitstroom, het versterken van de preventie, het verbeteren van de samenwerking tussen de drie decentralisaties en het versterken van de samenwerking met het onderwijs en de huisartsen. Het meerjarenperspectief is de komende jaren het kader voor de transformatie van de regionale jeugdhulp in de regio Zuid-Holland Zuid.

Aan de hand van een (historische) analyse is ingeschat welk bedrag in 2018 en komende jaren noodzakelijk is om alle jeugdhulp te leveren. In deze prognose wordt gesteld dat door de inzet van gemeenten minder jeugdigen zullen instromen in de zorgmarkt. Door inzet van de Serviceorganisatie zullen jeugdigen minder lang en tegen lagere kosten jeugdhulp ontvangen.

De Serviceorganisatie heeft de interventies die genoemd zijn vertaald in een programmaplan met 11 projectplannen². Deze projecten zijn inmiddels in gang gezet en de eerste resultaten worden in het 3e en 4e kwartaal van 2018 verwacht.

Budgetuitnutting

Als we kijken naar de budgetuitnutting zien we dat Alblasserdam, op dit moment, een overbesteding van 1% kent. Dit in tegenstelling tot gemeenten die een overbesteding van 15% kennen. Wanneer wij de ZHZ-gemeenten met elkaar vergelijken zien wij dat Alblasserdam er in financieel opzicht een positief beeld laat zien. Dat betekent dat we lokaal de korting op het Rijksbudget hebben weten op te vangen en toont aan dat wij in Alblasserdam op de goede weg zijn. Wij hebben de afgelopen jaren niet alleen extra geïnvesteerd met middelen aan de voorkant/ in preventie, maar ook door het voeren van regie op de partijen en het investeren in goede samenwerking. Hier gaan wij onverminderd mee door.

Daar kunnen we voorzichtig de conclusie aan verbinden dat het gehele voorveld (van voetbalclub tot peuterspeelzaal en van huisartsen tot bibliotheek) in Alblasserdam redelijk goed in elkaar steekt.

¹ Inmiddels is dit MJP vastgesteld in 16 gemeenten. In Dordrecht is ervoor gekozen om het meerjarenperspectief te laten vaststellen door de nieuwe raad en het nieuwe college.

² Het programmaplan en de projectplannen zijn gedeeld met de 17 colleges en raden.

Lokaal plan Alblasserdam

In het MJP is afgesproken dat gemeenten meer inzet gaan plegen op preventie en het versterken van het voorveld. Elke gemeente stelt hiervoor een lokaal plan op. Dit plan past binnen het spoor 'actiever en zorgzamer', waarin wordt geëxperimenteerd met nieuwe preventieve initiatieven en bestaande preventie wordt uitgebouwd, waaronder:

- Pilot van de inzet van schoolmaatschappelijk werkers op een aantal scholen van het voortgezet onderwijs vanaf september 2018;
- Project inzet kinderpsycholoog in samenwerking met huisartsen, start derde kwartaal 2018;
- Verder voeren we op dit moment gesprekken met de jeugdgezondheidszorg over versterken van preventieve activiteiten vanaf januari 2019

Dit lokale plan zal binnenkort worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Extra maatregelen

In het Meerjarenperspectief is aangegeven dat er vertrouwen is dat de gedeelde inzet van gemeenten en de Serviceorganisatie effect zal hebben op de omvang van de jeugdhulp. Daardoor kan zorg effectiever en sneller worden ingezet en zullen uiteindelijk minder jeugdigen gebruik maken van jeugdhulp en in het bijzonder van de regionale specialistische zorgmarkt. Dit effect is echter zo kort na vaststelling van het meerjarenperspectief nog niet zichtbaar. Integendeel, er is op dit moment sprake van een stijgende zorgvraag in de 2^e lijns gespecialiseerde jeugdhulp. Daarom inventariseert de Serviceorganisatie in 2018 mogelijke extra maatregelen en interventies ten opzichte van de ambitie in het meerjarenperspectief. Deze interventies raken waarschijnlijk de toetsingscriteria voor het verkrijgen van jeugdhulp en het stellen van strakkere budgettaire grenzen voor bepaalde vormen van jeugdhulp. Deze inventarisatie wordt naar verwachting in september 2018 aan het AB voorgelegd. Daarna worden de raden over deze voorstellen geïnformeerd.

Financiën

Meicirculaire Gemeentefonds 2018

In de meicirculaire 2018 is door het Rijk voor prijsindexatie 2018 € 2,8 mln. (2,7%) opgenomen en voor extra kosten en taken € 0,4 mln. In totaal € 3,2 mln. Dit bedrag is als begrotingswijziging opgenomen en is budgetneutraal voor de gemeenten. Door de Serviceorganisatie zijn de tarieven van aanbieders op basis van CBS-cijfers geïndexeerd (1,7%). Het verschil wordt gebruikt om de tekorten als gevolg van de gestegen zorgvraag op te vangen.

Extra middelen

Aanvullend op de meicirculaire zijn de incidentele extra middelen van € 4,7 mln. zoals hierboven toegelicht verwerkt in de voorgenomen begrotingswijziging 2018.

Transformatiefonds

Voor de regio ZHZ is voor de jaren 2018-2020 jaarlijks € 1,1 mln. beschikbaar uit het Landelijke Transformatiefonds. Indien deze middelen worden toegekend, worden deze uitgekeerd aan de grootste gemeente in de regio, in casu de gemeente Dordrecht. De middelen worden bij toekenning opgehaald bij deze gemeente.

Begrotingswijzigingen en gemeentelijke bijdragen

Op grond van de meicirculaire wordt de begroting 2018 verhoogd met € 3,2 mln aan rijksmiddelen. De voorgestelde incidentele extra middelen van € 4,7 mln. worden eveneens verwerkt in de voorgenomen begrotingswijziging.

bedragen x € 1.000	Begroting 2018			Meicirculaire			Extra middelen			Begroting na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Geraamd totaal	104.458	104.458	0	3.229	3.229	0	4.700	4.700	0	112.387	112.387	0
Baten en lasten												
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd totaal	104.458	104.458	0	3.229	3.229	0	4.700	4.700	0	112.387	112.387	0
Resultaat												

Door de voorgenomen begrotingswijziging bij DG&J met € 7.929.000 (€4.700.000 + € 3.229.000) wordt, bij ongewijzigde besluitvorming na de zienswijzeprocedure een totaal budget van € 112.387.000,=. bereikt. Voor Alblasserdam betekend dat € 4.876. 083,=. Het aandeel van Alblasserdam in nu opgehaalde middelen bedraagt € 196.000,=. Een en ander zal in de tweede burap worden verwerkt als onvermijdelijk.

Uitvoering

Niet van toepassing

Communicatie

Communicatie verloopt via de Serviceorganisatie Jeugd.

Bijlagen

1. Notitie AB/DB Eerste BURAP SOJ
2. Eerste BURAP SOJ
3. Concept zienswijze gemeente Alblasserdam
4. Overzicht ontwikkelingen Jeugdhulp 2015 tot heden

Cijfers Jeugdhulp:

6. Jeugdhulp in Beeld, jan-april 2018
7. Factsheet jan-april 2018 ZHZ
9. Schematische weergave jeugdhulp praatplaat
10. Inspanningen om transformatie op gang te brengen

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

De secretaris,
S. van Heeren

De burgemeester,
J.G.A. Paans

